

Léčba myelomu stojí stovky tisíc ročně. Nové typy léčby mohou pacientům prodloužit život a systému ušetřit miliardy

Praha 26. března 2026 – Mnohočetný myelom je nádorové onemocnění krve, které se zpočátku tváří jako běžná únava nebo bolesti zad, ale po odhalení vyžaduje roky náročné léčby. Nové české studie ukazují, že péče o jednoho pacienta stojí v prvním roce téměř 600 tisíc korun a celková společenská zátěž se pohybuje v miliardách.¹ Myelom přitom nezasahuje jen zdravotnictví – ovlivňuje práci pacientů, příjmy rodin i veřejné rozpočty. Odborníci proto zdůrazňují, že do budoucna je klíčové investovat do účinnější a lépe organizované léčby, která dokáže prodloužit stabilní období bez relapsů a zároveň ulevit celému systému.

Mnohočetný myelom je zhoubné onemocnění krvetvorby, které vzniká v kostní dřeni – v místě, kde se tvoří červené a bílé krvinky i buňky imunitního systému. U této diagnózy se v kostní dřeni začínou množit abnormální plazmatické buňky, které vytlačují zdravou krvetvorbu, poškozují kosti a mohou negativně ovlivnit i ledviny či imunitu. Onemocnění typicky postihuje starší dospělé, ale nevyhýbá se ani mladším lidem v produktivním věku.

Na rozdíl od některých jiných nádorů nejde u myelomu o jednorázovou epizodu s jasným „koncem“. „Mnoho pacientů prochází v průběhu let několika liniemi léčby. Po úvodní terapii následuje remise, poté relaps a další léčebné kombinace. To znamená, že pacient je dlouhodobě v systému – pravidelně dochází na kontroly, absolvuje opakované cykly léčby, někdy transplantaci kmenových buněk, a u části nemocných přichází ke slovu i moderní buněčná terapie, tzv. CAR-T,“ vysvětluje MUDr. Alexandra Jungová z Hematologicko-onkologické oddělení ve FN Plzeň a dodává, že tento „běh na dlouhou trať“ je klinicky oprávněný, protože výrazně prodlužuje přežití. Z pohledu financí jde ale o diagnózu, kde se náklady každým rokem kumulují.

Kolik léčba skutečně stojí

Celonárodní studie, která zmapovala ekonomický dopad mnohočetného myelomu na základě dat více než 5,5 tisíce¹ nově diagnostikovaných pacientů, ukazuje, že už v prvním roce po stanovení diagnózy stojí přímá zdravotní péče o jednoho pacienta v průměru téměř 600 tisíc korun.¹ V dalších letech sice náklady mírně klesají, ale dál se pohybují ve stovkách tisíc ročně, protože terapie pokračuje – jen v jiném režimu a intenzitě.

Největší část výdajů tvoří moderní farmakoterapie, zejména cílené léky a imunoterapie, které jsou dnes základním kamenem léčby. Na úrovni celého zdravotního systému se tyto individuální náklady promítají do dlouhodobého růstu výdajů: zatímco v roce 2014 šlo o 0,63 miliardy korun ročně, dnes se přímé roční výdaje blíží hranici 1,5 miliardy.¹ Tyto částky jsou pro pacienty neviditelné, pro systém však představují významnou a rychle rostoucí položku.

Korespondenční adresa:

Jankovcova 1037/ 49, budova C, 3. patro
170 00 Praha 7 - Holešovice

Kontaktní informace:

info@insighters.cz
www.insighters.cz

Ekonomický rozměr: drahá léčba, ztráta práce i tlak na rozpočty

Ekonomický dopad myelomu však nekončí u zdravotních pojišťoven. V době diagnózy zůstává v zaměstnání zhruba třetina pacientů¹, ale dlouhodobá léčba a komplikace často vedou ke snížené výkonnosti, zkracování úvazků nebo úplnému odchodu z práce. Významná část pacientů postupně přechází do invalidního důchodu a nemoc zasahuje i rodiny – pečující osoby často omezují vlastní zaměstnání, aby mohly zajistit každodenní podporu nemocnému.

Když se tyto dopady zkombinují se ztrátou daňových příjmů a zvýšenými sociálními výdaji, vyplývá z analýz jasný trend: celková finanční zátěž myelomu pro stát za posledních 15 let výrazně vzrostla. Zatímco dříve tvořily hlavní část nákladů nepřímé dopady spojené s výpadkem z práce, dnes největší díl představuje samotná zdravotní péče – zejména moderní terapie, které prodlužují život, ale také období, během kterého je nutné nemoc aktivně léčit.² „*Tento posun odráží medicínský pokrok, zároveň však ukazuje, že myelom je potřeba léčit strategicky: investicemi do použití časné nejúčinnější léčby, která v budoucnu sníží počet relapsů a tím i náklady, jež dnes celý systém zatěžují,*“ upozorňuje prof. MUDr. Roman Hájek, CSc., vedoucí Kliniky hematologické Fakultní nemocnice Ostrava a Lékařské fakulty Ostravské univerzity.

Proč se vyplatí investovat do účinnější léčby

V případě mnohočetného myelomu nejde jen o to, zda moderní léčbu hradit, ale kterou z nich zvolit, aby byla pro pacienty i systém dlouhodobě nejvýhodnější. Česká data ukazují, že zásadní rozdíl přinášejí biologická a buněčná léčba, včetně moderních monoklonálních protilátek a terapií typu CAR-T, které dokážou u části nemocných navodit hlubokou a dlouhotrvající odpověď. Když je nemoc stabilizována na delší období, pacient nepotřebuje další linii léčby, méně často relabuje a výrazně klesá riziko hospitalizací či komplikací.

Modelové scénáře navíc potvrzují, že delší stabilní období má pozitivní dopad i mimo zdravotnictví: pacienti mohou déle zůstat v práci a pečující osoby nemusejí omezovat vlastní zaměstnání. Tyto efekty pak v čase kompenzují i vyšší cenu inovativní terapie. „*Moderní terapie nemají být posuzovány jen podle ceny jedné dávky, ale podle toho, jak zásadně mění průběh nemoci. Pokud dokážou pacienta stabilizovat na dlouhou dobu, mohou být ve výsledku levnější než postupné střídání méně účinných režimů,*“ vysvětluje Hájek.

Pacienti potřebují nejen léky, ale také dobře nastavený systém

Z pohledu pacientů není největším problémem samotné číslo na faktuře, ale každodenní realita. Lidé s myelomem často kombinují léčbu s prací, péčí o rodinu a nutností zorientovat se v systému dávek a podpory. „*Naši pacienti žijí s nemocí řadu let. To, jestli mají přístup k moderní léčbě, která je drží v dobrém stavu, a jestli je péče dobře zorganizovaná, zásadně ovlivňuje nejen jejich zdraví, ale i finanční a psychickou situaci celé rodiny,*“ říká **Mgr. Alice Onderková, koordinátorka Klubu pacientů mnohočetný myelom**. Poukazuje i na to, že patientské organizace dnes často fungují jako most mezi

Korespondenční adresa:

Jankovcova 1037/ 49, budova C, 3. patro
170 00 Praha 7 - Holešovice

Kontaktní informace:

info@insighters.cz
www.insighters.cz

pacienty, odborníky a plátcí péče – přináší data z praxe a pomáhají nastavit systém tak, aby byl udržitelný a zároveň lidský.

Národní den myelomu, který si v Česku připomínáme 30. března, proto není jen symbolickým datem v kalendáři. Upozorňuje na diagnózu, která díky moderní medicíně už nemusí být automaticky rychlým rozsudkem, ale zůstává velmi nákladnou a komplexní nemocí.

30. března 2026 – Národní den myelomu

Letošní Národní den myelomu připomene závažnost tohoto nenápadného onemocnění i potřebu včasné diagnostiky. Pražská **Žižkovská věž se proto 30. března rozzáří** symbolicky do vínové barvy. Cílem je upozornit na příznaky, které lidé často přehlíží, a dodat odvahu těm, kteří váhají promluvit o svém zdravotním stavu nebo si říct o vyšetření.

Národní den myelomu se letos koná již poděváté. Vyhlásil ho **Klub pacientů mnohočetný myelom** spolu se skupinou předních českých odborníků sdružených v **České myelomové skupině**. Obě organizace dlouhodobě podporují pacienty i jejich rodiny, poskytují informace o diagnóze a léčbě a pomáhají jim zorientovat se v náročném období po sdělení diagnózy.

Více informací najdete na www.mamtovkryi.cz.

Zdroje:

1. Direct and Indirect Economic Burden of Multiple Myeloma in the Czech Republic: A Nationwide Cost-of-Illness Study Using Administrative Data and Delphi-Based Expert Elicitation. Praha: 2025. 1. vydání.
2. Government-Centric Fiscal Analytical Framework for Evaluating Burden of Disease: Multiple Myeloma – Version 3 (Czech Republic). Praha: 2025. Finální analytický report.

Korespondenční adresa:

Jankovcova 1037/ 49, budova C, 3. patro
170 00 Praha 7 - Holešovice

Kontaktní informace:

info@insighters.cz
www.insighters.cz